

УДК 351.746

А.І. Войтович, О.Б. Фаріон

Національна академія Державної прикордонної служби ім. Б. Хмельницького, Хмельницький

ПЛАНУВАННЯ СЛУЖБИ ЗМІНИ ПРИКОРДОННИХ НАРЯДІВ У ВІДДІЛІ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

В процесі організації охорони державного кордону у відділі прикордонної служби Державної прикордонної служби України одним з етапів є планування служби прикордонних нарядів. У статті авторським колективом рекомендовано начальнику відділення інспекторів прикордонної служби порядок дій щодо планування служби зміни прикордонних нарядів. Проведені розрахунки у послідовності запропонованій в розробленому у статті алгоритмі можуть дозволити отримати обґрунтовані дані необхідні для формування плану охорони державного кордону зміною прикордонних нарядів.

Ключові слова: план охорони державного кордону, зміна прикордонних нарядів/

Вступ

В результаті оптимізації структури Державної прикордонної служби України [1] на державному кордоні було сформовано відділи прикордонної служби.

Відділ прикордонної служби є основним підрозділом органу охорони державного кордону Державної прикордонної служби України, який призначено для безпосередньої охорони визначеної ділянки кордону [2].

В ході виконання завдань з охорони кордону відділами прикордонної служби було виявлено низку питань, вирішення яких потребує наукового супроводу. Так в процесі деталізації рішення на охорону державного кордону у посадових осіб відділу виникали труднощі щодо чіткої послідовності дій під час планування служби зміною прикордонних нарядів та проведенні необхідних розрахунків [3].

Таким чином вирішення вказаного питання дасть змогу покращити не тільки процес деталізації рішення на охорону державного кордону але й отримати очікуваний результат щодо покращення охорони державного кордону в цілому.

Наукова робота тісно пов'язана з науковими та практичними завданнями щодо реалізації Концепції розвитку Державної прикордонної служби України на період до 2015 року та Концепції інтегрованого управління кордонами.

Дослідженню управління службою з охорони кордону та окремих аспектів щодо оперативно-службової діяльності відділів прикордонної служби присвячено низку наукових праць [4 – 7]. Проте в умовах впровадження новітніх прийомів і способів охорони кордону, подані в них теоретичні положення, реалізувати сучасний процес планування служби зміни прикордонних нарядів не надають достатньої можливості та потребують вдосконалення.

Метою статті ставилося сформулювати чітко визначеної процедури щодо планування служби зміни прикордонних нарядів у відділі прикордонної служби.

Основний матеріал

З метою якісного виконання рішення начальника відділу прикордонної служби на охорону кордону зміною прикордонних нарядів необхідно використовувати дані, розрахунки яких проводяться у послідовності, визначеній на рис. 1, а саме:

1. Узагальнюються вихідні дані. При цьому визначається кількості сил і засобів наявних відділення інспекторів прикордонної служби, які залучаються несення служби у складі зміни прикордонних нарядів.

2. Визначаються райони можливої протиправної діяльності. На основі висновків з оцінки обстановки визначаються квадрати, згідно з кодуванням схеми ділянки відділу прикордонної служби, на яких прогнозується протиправна діяльність.

3. Визначення варіантів комплектування наявних сил і засобів. З цією метою оцінюються можливості персоналу зміни, можливості наявних технічних засобів охорони кордону та їх можливість у сукупності: кожного прикордонника з тим чи іншим технічним засобом. Для розрахунку вказаних можливостей аналітичним підрозділом відділу завчасно розраховується ваговий коефіцієнт $K_{i,li}^{\hat{e}}$, який відображає можливість k -го елемента зміни прикордонних нарядів виявляти i -ту інформаційну ознаку окремо взятого правопорушення в заданий період охорони кордону;

4. Перевіряється спроможність зміни прикордонних нарядів виконувати поставлені начальником ВПС завдання з охорони кордону. При цьому використовується формули зазначені в [9], та перевіряється виконання умови:

$$\left. \begin{aligned} D(\overline{B_N}, \overline{M_N}) &\rightarrow \max, \\ \text{при } \overline{M_N} &\geq \overline{B_N} \geq \overline{A_N} \end{aligned} \right\},$$

де D – загальний показник спроможності.

5. Уточняється (визначається) параметри варіанту комплектації зміни прикордонних нарядів.

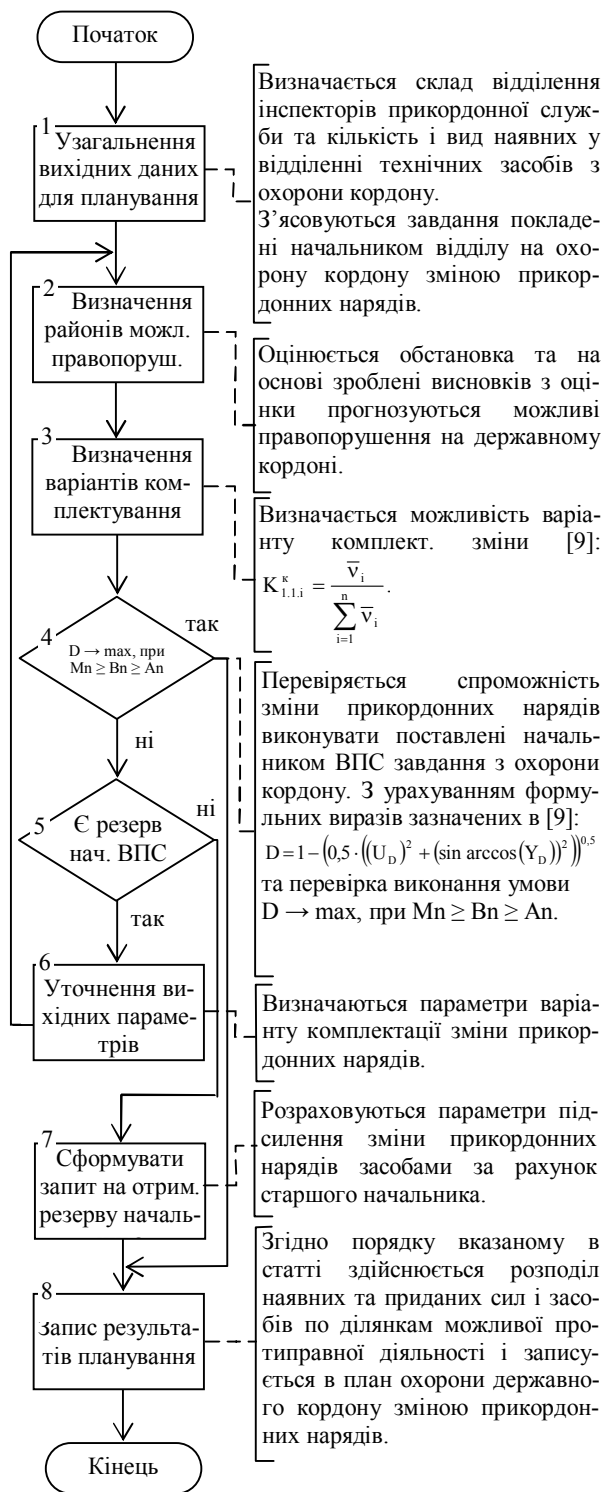

Рис. 1. Алгоритм проведення розрахунків для планування служби зміни прикордонних нарядів у відділі прикордонної служби

6. Розраховуються параметри підсилення зміни прикордонних нарядів засобами за рахунок старшого начальника.

7. Результати розрахунків записуються згідно послідовності зазначеній вище в план охорони кордону зміною прикордонних нарядів.

Планування охорони державного кордону зміною прикордонних нарядів здійснюється начальни-

ком відділення інспекторів прикордонної служби та полягає у:

складанні плану охорони державного кордону зміною прикордонних нарядів;
проведенні розрахунку сил та засобів зміни прикордонних нарядів для дій за сигналами тривоги.

Вихідними даними для складання плану охорони державного кордону є:

план оперативно-службової діяльності відділу прикордонної служби;

обстановка, яка склалась на ділянці в період служби попередньої зміни.

План охорони державного кордону складається за встановленим зразком на весь період служби однієї зміни прикордонних нарядів (далі – зміни) начальником того відділення інспекторів прикордонної служби, особовий склад якого заступає на службу.

План охорони державного кордону (далі -план) відпрацьовується на підставі отриманого завдання від начальника відділу прикордонної служби на охорону державного кордону зміною прикордонних нарядів, витягу з плану оперативно-службової діяльності відділу прикордонної служби на тиждень та витягу з графіку роботи дільничних інспекторів прикордонної служби.

План охорони державного кордону складається з наступних розділів:

1. Служба з охорони кордону.

2. Сили та засоби зміни.

3. Окремі рішення на охорону кордону у зв'язку зі змінами обстановки.

4. Результати служби перевірок державного кордону, прикордонних знаків, сигналізаційних та контролюючих засобів, прикордонних нарядів.

Під час планування служби начальник відділення повинен визначити порядок дій складу зміни та скласти розрахунок сил та засобів у разі дій за командами та сигналами тривоги. Розрахунок містить елементи службового порядку, їх склад, час та термін їх дії за командами „За зброєю”, „До бою”, „Пожежа”.

Окремими пунктами плану зазначаються загальний склад зміни прикордонних нарядів (із зазначенням особистих номерів усіх військовослужбовців зі складу зміни), дільничні інспектори прикордонної служби, які діють в інтересах зміни, представники інших підрозділів та органів управління, які братимуть участь у службі з охорони кордону та прикордонному контролі, розрахунок осіб, які мають право на безоплатне харчування, грошову компенсацію, сухий та додаткові пайки.

При заповненні плану застосовуються затверджені в Державній прикордонній службі умовні скорочення [2].

В процесі відпрацювання плану охорони державного кордону слід враховувати наступне:

в один наряд двох прикордонників однієї категорії чи спеціальності, двох старших прикордонних нарядів призначати не доцільно;

кінологи з службовими собаками не повинні призначатися в прикордонний наряд, де застосування службових собак недоцільне;

старшими для перевірки служби прикордонних нарядів призначаються посадові особи, посади яких повинні біти на одну ступінь вище від посад тих, хто перевіряється;

всі спеціалісти розподіляються за своїм призначенням;

особисті номери прикордонників, які повторно призначаються на службу протягом служби однієї зміни, підкреслюються.

План охорони державного кордону складається у наступній послідовності:

відпрацювання розділу 1 “Служба з охорони кордону”;

відпрацювання розділу 2 “Сили та засоби зміни”;

відпрацювання розділу 3 “Окремі рішення на охорону кордону”;

відпрацювання розділу 4. “Результати служби, перевірки прикордонних нарядів, прикордонних знаків і контролюючих засобів, події, які мали місце за зміну”.

Під час відпрацювання плану охорони кордону доцільно дотримуватися таких правил:

В графі “Вид наряду, засоби посилення, ділянка служби” запис здійснюється у наступній послідовності:

1) записуються перехідні прикордонні наряди (при наявності);

2) записуються прикордонні наряди, які будуть здійснювати охорону напрямку зосередження основних зусиль;

3) записуються прикордонні наряди, які будуть здійснювати охорону решти ділянки відповідальності;

4) записуються прикордонні наряди, які будуть здійснювати прикордонний контроль, пропуск через державний кордон осіб, транспортних засобів та вантажів у пунктах пропуску;

5) записуються прикордонні наряди, які будуть здійснювати перевірку організації несення служби прикордонних нарядів;

6) записуються прикордонні наряди, які призначені для керівництва службою прикордонних нарядів на усій ділянці відповідальності відділу прикордонної служби, для підтримання готовності відділу прикордонної служби до дій, забезпечення виконання рішення начальника відділу на охорону державного кордону, збирання та передачі даних обстановки, своєчасного реагування на її зміни, передачі сигналів оповіщення;

7) записується робота з місцевим населенням, оперативна робота офіцерів управління відділу, від-

ділень інспекторів прикордонної служби та службова діяльність дільничних інспекторів прикордонної служби;

8) записується тренування службових тварин інструкторами службового собаки;

9) записуються наряди від громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону;

10) записується загальний порядок використання транспортних засобів, розрахунків осіб, які мають право на безоплатне харчування, грошову компенсацію, сухий та додаткові пайки.

В графі “Склад наряду” запис здійснюється у наступній послідовності:

1) записується особистий номер старшого прикордонного наряду, далі особисті номери складу наряду;

2) записується особисті номери решти прикордонників, які призначені до складу наряду;

3) урахуванням зазначених рекомендацій та правил, розглянемо процедуру роботи начальника відділення інспекторів прикордонної служби щодо складання плану охорони державного кордону у наступній послідовності:

1. Відпрацювання першого розділу.

1.1. Першим записується перехідний наряд (при наявності), при цьому вказується тільки час служби в зміні що заступає. Перехідними нарядами вважаються наряди, які несуть службу в зміні що змінюється і час їх служби переходить в зміну, що заступає.

1.2. Визначаються та записуються види прикордонних нарядів що будуть здійснювати охорону державного кордону на напрямку зосередження основних зусиль відділу прикордонної служби та їх час служби. При цьому прикордонні наряди записуються за місцем служби з права – наліво, і за часом, починаючи з початку служби зміни і далі до закінчення служби зміни. Якщо район патрулювання визначено наказом начальника органу охорони державного кордону, то вказується порядковий номер району патрулювання та варіант служби.

Якщо ділянка (район) служби рухомого прикордонного наряду не відповідає визначеній ділянці району патрулювання згідно наказу начальника органу охорони державного кордону, то в плані здійснюється запис по квадратах згідно з кодуванням схеми ділянки відділу прикордонної служби. При цьому спочатку вказується квадрат, з якого починається маршрут руху наряду та квадрат, в якому закінчується служба наряду. Для більш точного визначення маршруту руху вказуються проміжні квадрати, у тій послідовності в якій наряд виконує поставлені завдання з охорони державного кордону.

1.3. У подальшому визначаються та записуються прикордонні наряди що виконують завдання з

охорони кордону на решті (крім напрямку зосередження основних зусиль) ділянці відділу прикордонної служби. При цьому прикордонні наряди записуються по видам за місцем служби з права – наліво та за час служби, починаючи з початку служби зміни і далі до закінчення служби зміни. Останніми записуються перехідні наряди на наступну зміну, дотримуючись раніше викладених правил.

1.4. Наступним кроком, визначається та записуються прикордонні наряди для служби в пункті пропуску через державний кордон (при наявності пункту пропуску на ділянці відповідальності відділу прикордонної служби).

1.5. У подальшому визначаються та записуються види прикордонних нарядів що будуть здійснювати перевірку організації несення служби інших прикордонних нарядів.

Для прикордонних нарядів що будуть здійснювати перевірку організації несення служби інших прикордонних нарядів ділянка (район) служби не записуються, а записуються особисті номери складу прикордонного наряду якій буде перевірятися.

1.6. Далі записується прикордонні наряди, які призначені для керівництва службою прикордонних нарядів, підтримання готовності відділу прикордонної служби до дій, забезпечення виконання рішення начальника відділу на охорону кордону, збирання та передачі даних обстановки, своєчасного реагування на зміни обстановки, передачі сигналів оповіщення;

1.7. Наступним записується час тренування службових тварин та особисті номери інструкторів-кінологів та прикордонників, які будуть брати участь у тренуванні. При цьому час на проведення тренування службових тварин рахується як час несення служби в прикордонних нарядах.

1.8. Далі здійснюється розподіл особового складу за видами прикордонних нарядів.

Для розподілу особового складу за видами прикордонних нарядів в колонці “Особистий номер” записується наступне:

особисті номери прикордонників зі складу зміни прикордонних нарядів.

прізвища членів громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону та працівників взаємодіючих органів (служб), що залучаються до служби в складі прикордонного наряду (при наявності).

Першим записуються старші прикордонних нарядів, далі інші прикордонники зі складу прикордонного наряду.

1.9. Наступним кроком розподіляються засоби посилення прикордонного наряду, які будуть використовуватись в охороні кордону. Під час запису використовуються визначені в [2] умовні скорочення.

1.10. З використанням витягу з плану охорони державного кордону та графіку роботи дільничних

інспекторів прикордонної служби записується робота з місцевим населенням офіцерів та завдання дільничних інспекторів прикордонної служби. Під час запису роботи з місцевим населенням вказується назву населеного пункту де проводиться робота.

У відповідності до завдань покладених на дільничних інспекторів прикордонної служби здійснюються записи видів наряду і місце несення служби. Так робота в межах закріпленого сектору відповідальності щодо огляду і перевірки державного кордону записується, як прикордонний патруль із позначенням ”ДПС”. При цьому вказується за номерами прикордонних знаків закріпленій за дільничним інспектором сектор чи ділянка державного кордону.

Робота на посту збору інформації записуються, як “ПЗІ” з вказівкою через риску номера сектору відповідальності та номера посту збору інформації (за загальною нумерацією у відповідності до наказу начальника прикордонного загону).

Кожне завдання службової діяльності в плані записується з окремої строки.

11. В подальшому в план записуються наряди від громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону. При цьому в колонці “Особистий номер” записати прізвища членів громадських формувань.

12. Якщо в структурі відділу прикордонної служби є пости, то після запису служби зміни прикордонних нарядів записується служба прикордонних нарядів всіх постів. При цьому в графі “Вид наряду, засоби посилення, ділянка служби” спочатку записується вид потім назву поста. Запис служби нарядів від всіх постів, здійснювати у відповідності до правил написаних вище для зміни прикордонних нарядів.

В кінці першого розділу, записуються особи по номерам та їх кількість, які мають право на безоплатне харчування, грошову компенсацію, сухий та додаткові пайки, загальний пробіг транспортних засобів.

2. Відпрацювання другого розділу.

2.1. Зазначається кількість персоналу зміни прикордонних нарядів за категоріями, який включено до складу зміни.

2.2. Зазначається кількість технічних засобів що використовуються в охороні кордону під час служби зміни прикордонних нарядів.

2.3. Зазначається кількість службових тварин, які визначені для посилення складу зміни.

3. Відпрацювання третього розділу.

В розділі записуються окремі рішення на охорону кордону. Окремі рішення приймаються начальником відділення інспекторів прикордонної служби у разі зміни обстановки чи отримання інформації про протиправну діяльність. Прийняте окреме рішення повинно бути межах повноважень начальни-

ка відділення інспекторів прикордонної служби та не суперечити рішення начальника відділу.

4. Відпрацювання четвертого розділу.

В розділі записуються результати перевірки прикордонних нарядів, прикордонних знаків і контролюючих засобів, події, які мали місце за час несення служби з охорони кордону зміною.

Висновки і напрями подальших досліджень

Таким чином, запропонована послідовність дій щодо планування служби може бути використана у відділі прикордонної служби в процесі організації охорони державного кордону зміною прикордонних нарядів.

Очікуваний результат використання визначеної у статті процедури щодо планування служби зміни прикордонних нарядів дасть змогу покращити управління службою з охорони державного кордону у відділі прикордонної служби.

В подальшому, на думку авторського колективу, викликає інтерес дослідження оперативно-службової діяльності відділу прикордонної служби з метою пошуку шляхів покращення результатів охорони державного кордону.

Список літератури

1. Концепція розвитку Державної прикордонної служби України на період до 2015 року: Указ Президента України № 546/2006 від 19.06.06. – К., 2006 р.
2. Про затвердження Інструкції з організації оперативно-службової діяльності відділу прикордонної служби Державної прикордонної служби України: Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України № 1040 від 29.12.2009 р. – К.: АДПСУ, 2009 р.

3. Електронний ресурс Державної прикордонної служби України // Аналіз оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону в 2008 році. Фір: Київ: User: UPS.

4. Електронний ресурс Державної прикордонної служби України // Аналіз оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону в 2009 році. Фір: Київ: User: UPS.

5. Електронний ресурс Державної прикордонної служби України // Аналіз оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону в 2010 році. Фір: Київ: User: UPS.

6. Сторожук В.Ф. Методика оцінки ефективності виконання завдань з охорони державного кордону ділячними інспекторами прикордонної служби на ділянках прикордонних заставши прикордонного загону: дис. ... канд. військ. наук: 21.12.07 / Валерій Федорович Сторожук. – Хмельницький: Вид. НА ДПСУ, 2007. – 143 с.

7. Цибровський М.Ю. Методичний апарат вибору раціональних значень параметрів системи протидії незаконній міграції на державному кордоні: дис. ... канд. військ. наук: 26.05.06 / Михайло Юрійович Цибровський. – Хмельницький: Вид. НА ДПСУ, 2006. – 158 с.

8. Березенський О.І. Моделі підтримки прийняття рішень щодо організації оперативно-службової діяльності на ділянці відповідальності відділу прикордонної служби: дис. ... канд. військ. наук: 28.05.10 / Олександр Іванович Березенський. – Хмельницький: Вид. НА ДПСУ, 2010. – 164 с.

9. Фаріон О.Б. Методика оцінки ефективності системи інформаційного забезпечення відділу прикордонної служби типу "В": дис. ... канд. військ. наук: 30.11.09 / Олег Борисович Фаріон. – Хмельницький: Вид. НА ДПСУ, 2009. – 156 с.

Надійшла до редколегії 9.11.2010

Рецензент: д-р військ. наук, с.н.с. В.А. Кириленко, Національна академія Державної прикордонної служби України, Хмельницький.

ПЛАНИРОВАНИЕ СЛУЖБЫ СМЕНЫ ПОГРАНИЧНЫХ НАРЯДОВ В ОТДЕЛЕ ПОГРАНИЧНОЙ СЛУЖБЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОГРАНИЧНОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ

А.И. Войтович, О.Б. Фаріон

В процессе организации охраны государственной границы в отделе пограничной службы Государственной пограничной службы Украины одним из этапов является планирование службы пограничных нарядов. В статье авторским коллективом даны рекомендации начальнику отделения инспекторов пограничной службы по порядку планирования службы смены пограничных нарядов. Проведенные расчеты в последовательности предложенной в разработанном в статье алгоритме могут позволить получить обоснованные данные необходимы для формирования плана охраны государственной границы сменной пограничных нарядов.

Ключевые слова: план охраны государственной границы, смена пограничных нарядов.

PLANNING OF SERVICE OF CHANGING OF FRONTIER DRESSES IS IN THE DEPARTMENT OF FRONTIER SERVICE OF GOVERNMENT FRONTIER SERVICE OF UKRAINE

A.I. Voytovych, O.B. Farion

One of the stages in the process of the organization of the state border defense in the department of the Border Guard Service of Ukraine is planning of the border detail service. In this article the authors give recommendations to the chief of the border inspectors section as for the manner of the service planning of border detail. The conducted calculations in a sequence offered in the algorithm worked out in the article can allow to get reasonable data needed to form the plan of the defense of state borders by border details.

Keywords: border defense plan, changing of boundary dresses.